

PROTESTNA IZJAVA PROTI ONEMOGOČANJU IZVIRNEGA AVTORSTVA

ZAPOSLENIM V JAVNEM SEKTORJU

V javnih zavodih zaposleni avtorji izvirne literature, priredb, prevodov, glasbenih del in izvajalci teh del

OPOZARJAMO NA PROTIUSTAVNO RAVNANJE VODSTEV V JAVNIH ZAVODIH S PODROČJA KULTURE IN NA KRŠENJE PRAVICE ENAKOPRAVNIH MOŽNOSTI DAJANJA PROGRAMSKIH POBUD, PREDLOGOV IN IZVIRNIH AVTORSKIH DEL, kar pomeni onemogočanje konkuriranja z zamislivi in deli v programskih vsebinah in repertoarjih večine javnih kulturnih zavodov.

Menimo, da je onemogočanje, deljenje in prepovedovanje izvirnega avtorstva protiustavno, saj uredniki področij (v leposlovju, v medijih idr) od zaposlenega, ki opravlja naloge nekega drugega dela delovnega procesa (npr. redaktorsko, prevajalsko, lektorsko ali uredniško mesto) v javnem zavodu s področja kulture, izvirnih del nočejo oz. »ne smejo« (?) sprejemati in objavljati. Vemo pa, da sta objavljanje in verifikacija del pomembna za nemoten avtorski razvoj

Odgovorne oziroma programske urednike in direktorje v javnih zavodih **sklep** Vlade Republike Slovenije z redne 138. redne seje 9. 6. 2011 in posledične odredbe o AVTORSKIH IN PODJEMNIH POGODBAH Z ZAPOSLENIMI v javnih zavodih odvrčajo od sodelovanja s tistimi zaposlenimi, ki poleg svojega osnovnega dela v javnem sektorju, znajo in zmorejo prispevati pomembna izvirna avtorska dela na različnih področjih umetnosti.

Prepovedovati avtorju razvoj na področju, na katerem je uveljavljen, zato ker je zaposlen na drugem, pogosto povsem drugem in drugačnem opravilu oz. delovnem mestu v javnem zavodu, je škodljivo, in je posledica nerazumnega razumevanja zakonskih opredelitev ter meji na dikcijo kazenskih odredb.

Gre torej za zakonsko vprašljivo preprečevanje priprave in sprejema naših izvirnih avtorskih del - s strani pooblaščenih v javnih zavodih (med njim je tudi javni zavod RTV SLOVENIJA) – kar ni v neposredni zvezi z našo zaposlitvijo oz. z delovnimi obveznostmi, ki jih v njih opravljamo.

Zato člani spodaj podpisanih združenj in društev avtorjev s področja kulture

ZAHTEVAMO, DA SE Z DIREKTIVO VODSTVOM JAVNIH ZAVODOV TA KRIVIČNI SKLEP VLADE RS z redne 138. redne seje 9. 6. 2011 PREKLIČE IN S TEM TOVRSTNO RAVNANJE TAKOJ ODPRAVI.

OBRAZLOŽITEV

SKLEP VLADE RS z redne 138. redne seje 9. 6. 2011 pomeni kršenje pravice do enakopravnega dostopa in možnosti oddaje del avtorjem izvirnih del, ki smo zaposleni v javnih zavodih na področju kulture, ker onemogoča enakopravno konkuriranje del, ki jih te ustanove potrebujejo za svoje programe (na razpisih in v letnih programskih načrtih).

S tem sklepom, ki nedvomno meri na dolgoletno nepravilno izstavljanje pogodb v javnem sektorju (predvsem v segmentu državnih in upravnih služb) ter prenašanje delovnih obveznosti v njih na referenčne in ti. ekspertne pogodbe - kar pa se je vse nepravilno poimenovalo z »avtorskiimi pogodbami«, v katere pa so se v resnici vštela dodatna pogodbeno »honorarna« dela za opravljanje razširjenih delovnih nalog, je **nastala diskriminatorna situacija za izvirno avtorstvo na področju kulture.**

Trdimo, da je tako splošno zastavljena uredba do izvirnega (beri: »pravega«) avtorstva na področjih leposlovja, umetniške radiofonije, uprizoritvenih umetnosti, filma idr. – diskriminatorna, saj je s tako uredbo tovrstno izvirno avtorstvo »pod pritiskom«. Zakaj?

Zaposlenim avtorjem izvirnih avtorskih del v javnem sektorju, ki sicer delajo(mo) na delovnih mestih z drugačnimi opravili kot je izvirno avtorstvo, v katerem razvijajo(mo) tudi svoje avtorske biografije (npr. kot dramaturgi, uredniki, lektorji, glasbeni izvajalci idr), **je zdaj prepovedano imeti predloge, zamisli, pisati ali prevajati pesmi, zgodbe, drame, nadaljevanke, partiture, skladbe in druga dela za natečaje oz. za razpisane programe in tako enakopravno z drugimi (nezaposlenimi, ti. »zunanjiimi« avtorji) konkurirati za izvedbe**, čeprav mnogi veljajo(mo) za priznane ali vrhunske ustvarjalce na posameznih področjih ali s(m)o ta znanja oziroma sposobnosti razvijali in dokazovali dolga leta – tudi z mednarodnimi ali domačimi nagradami.

Ker je torej nastal nejasen položaj pri pravicah do predlaganja avtorskih izvirnih zamisli in vsebin in s tem za njih(nas) diskriminacijski položaj, se zdaj, po objavljenem odloku, uredniki oziroma programski naročniki bojijo imeti opravka z zaposlenimi avtorji in njihovimi pravicami.

Odklanjanje sodelovanja in izločanje del priznanih avtorjev na področjih kulturne izmenjave pomeni družbeno nepravilno in škodljivo administrativno razumevanje namena odredbe. Predvsem pa je to v nasprotju z zakonskimi rešitvami in dikcijo Zakona za omogočanje kulture (ZUJK).

Zato smo s podpisi vseh spodaj naštetih stanovskih združenj in društev vložili to pobudo za spremembo uredbe.

Iniciator pobude in zahteve:
mag. Igor Likar,
dipl. univ. režiser, dramaturg, pisatelj

Ljubljana, januar 2012